

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoPno/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223200943
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4223200943.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, so sídlom Nám. M. R. Štefánika 9, Komárno, deti rodičov: matka D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, D., zastúpená: JUDr. Lívia Kňazíková, advokátka so sídlom Nám. M.R. Štefánika 6, Komárno, a otec E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, I., zastúpený: JUDr. Daniela Ježová, LL.M. E., advokátka so sídlom Javorinská 13, Bratislava, za účasti Úradu komisára pre deti so sídlom Odborárske námestie 3, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, jednomyseľne takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia doručený súdu dňa 05.09.2024, podaný v priebehu odvolacieho konania, sa z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Matka sa podaním doručeným Okresnému súdu Komárno dňa 05.09.2024 ku konaniu o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude dočasne upravený styk otca s maloletým A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. dôvodiac tým, že ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa rodičia dohodli, že právo starať sa o maloleté deti a ich výchovu, spravovať ich majetok a konať ako ich zákonný zástupca, patrí obom rodičom, pričom hlavná časť starostlivosti bude prebiehať v domácnosti matky, určenej ako rezidentný rodič, otec je povinný platiť výživné vo výške 450 eur mesačne na maloletého C. a 550 eur mesačne na maloletého A., otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi jedenkrát za 14 dní od štvrtka po vyučovaní do pondelka keď ich privedie do školy, a v druhom týždni v stredu po vyučovaní a v piatok ich privedie do školy, právo styku s deťmi počas prázdnin sa upraví mimosúdnou dohodou medzi rodičmi tak, aby si tento čas rozdelili rovným dielom (uznesenie Obvodného súdu Fünfhaus, vo Viedni, Rakúska republika, sp. zn. 40 C 6/21x zo dňa 23.09.2021). Matka sa s maloletými deťmi presťahovala na Slovensko, kde si obe maloleté deti plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole v D., pričom styk otca s maloletými deťmi prebiehal v zmysle rozsudku rakúskeho obvodného súdu. Matka sa s otcom vedela dohodnúť ohľadom styku s maloletými deťmi až do februára 2023, kedy otec začal svojvoľne ospravedlňovať deti zo školy a nevrátil ich riadne a včas. Uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 20. 06.2023, č.k. 12P/38/2023 - 126 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 18.08.2023, č.k. 14CoP/54/2023 – 186 bola otcovi uložená povinnosť strpieť povinnú školskú dochádzku maloletých detí v školskom zariadení na Cirkevnej spojenej škole J. K. L. I. D. XX M. D. počas určeného styku, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Otec povinnosť uloženú právoplatnými rozhodnutiami nerešpektuje, naďalej spôsoboval absencie maloletých detí z vyučovacieho procesu, od minulého roka sa plne sústredil len na staršieho syna A., bez súhlasu matky zabezpečil jeho účasť na prijímacom pohovore na gymnáziu v I. aj napriek tomu, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a

styk otca s maloletým je upravený v rozsahu, v ktorom dieťa nemôže absolvovať celý vyučovací proces. Konal tak i napriek rozhodnutiu, ktoré mu uložilo strpieť povinnú školskú dochádzku maloletého A. na základnej škole v D.. Otec nerešpektuje rozhodnutia slovenských súdov a svoje právo na stretávanie s maloletými deťmi zneužíva na konania, ktoré sú v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Dňa 04.09.2024 sa dostavil do triedy maloletého A. a chcel maloletého zobrať z vyučovania. Po nesúhlase vyučujúceho vznikla potýčka, počas ktorej otec vytrhol maloletého z rúk vyučujúceho a opustil areál školy. Matka vec nahlásila na príslušnom oddelení policajného zboru, ktorý kontaktoval otca. Otec oznámil, že sa s maloletým nachádza v Českej republike za účelom absolvovania adaptačného vzdelávania na osemročnom gymnáziu. Matka poukázala na právo na vzdelanie maloletých detí garantované v čl. 5 Zákona o rodine, ktorého nerešpektovanie je závažným zásahom do práv maloletého dieťaťa. Konštatovala, že správanie otca vytvára nepriaznivé výchovné prostredie pre maloletého, v ktorom je dieťa konfrontované, že nie je potrebné dodržiavať zákony, čo môže mať na dieťa devastačné dôsledky. Podľa matky otec úpravu styku s maloletým zneužíva na vytrhávanie dieťaťa z vyučovacieho procesu. Mala za to, že osvedčila potrebu okamžitej úpravy pomerov účastníkov konania, bez ktorej by mohli byť práva účastníka ohrozené a navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví styk otca s maloletým A. na každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatka 17:00 do nedele 17:00. V prílohe návrhu doložila vyjadrenie triedneho učiteľa maloletého A., v ktorom opísal konflikt s otcom maloletého, keď otec uviedol, že maloletý je teraz v jeho starostlivosti a v podstate nepatrí do školy v D.. Súčasťou príloh bola aj správa z Edupage, úradný záznam o incidente v škole a zápisnica o trestnom oznámení.

2. K návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa dňa 12.09.2024 vyjadril otec maloletého uvádzajúc, že obe maloleté deti boli zverené do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov a nie do výlučnej starostlivosti matky (čo vyplýva z prekladu rozsudku), starostlivosť o deti vykonáva jeden týždeň od stredy do piatka a druhý týždeň od štvrtka do pondelka (teda celkovo 7 dní zo 14-tich), obe maloleté deti sú zvyknuté na účasť oboch rodičov a otec si za účelom starostlivosti o maloleté deti prenajal byt v D.. Maloleté deti navštevovali v piatky školu v I., od čoho otec po nariadení neodkladného opatrenia upustil. Súdne rozhodnutia rešpektuje, a preto v konaní o veci žiada, aby súd umožnil maloletým deťom dochádzku do škôl aj v I.. Školský zákon umožňuje ospravedlniť absenciu maloletých detí z vyučovania pre choroby, návštevy lekára a jednorazové udalosti v živote dieťaťa. Obaja rodičia maloleté deti z vyučovania ospravedlňujú. Poukázal na to, že aj matka maloletých detí bola s deťmi v Disneylande počas školských dní. Ospravedlnenie maloletého zo školy v dňoch 04.09.2024 až 06.09.2024 bolo z dôvodov výnimočnej udalosti, za účelom umožnenia maloletému A. navštíviť adaptačný kurz na osemročnom gymnáziu, v ktorom prípade išlo o prvý školský týždeň, keď výučba ešte nebola intenzívna, jednalo sa skôr o úvodné hodiny s učiteľom, pričom maloletý zameškal len tri dni. Otec komunikoval s matkou pobyt transparentne, matka vedela kde sa maloletý nachádza, otec jej dal kontakt na vyučujúceho. Uviedol, že situácia sa už nebude opakovať a do rozhodnutia súdu neplánuje voziť maloletého A. na výučbu v I.. Podľa otca jeho obmedzenie v živote detí na dva víkendy mesačne sa javí ako neproporcionálne tvrdý zásah do rodinného života detí a otca. Namietol tvrdenie matky, že sústavne zneužíva právo vytrhávať deti z vyučovacieho procesu uvádzajúc, že od júna 2023 ospravedlnil deti z rodinných dôvodov len v minimálnej miere, a to pre účely súdnych pojednávaní, pohovorov na ÚPSVaR, účasti na matematických súťažiach a na prijímacích pohovoroch. Matka sama neodovzdala deti v zmysle ostatnej úpravy styku, alebo ich sama vyzdvihla zo školy v dňoch, kedy tak mal spraviť otec (napr. 30.04.2024, 22.06. a 23.06.2024, 6.12. a 20.12.2023). Prijímacích skúšok na gymnázium sa zúčastnili z dôvodu priania maloletého A., za čo otec matke nahradil víkend. Otec namietol tvrdenie matky, že medzi ním a triednym učiteľom maloletého A. došlo k potýčke, keď dané nie je uvedené ani v prehlásení učiteľa. Maloleté deti riadne vodí do školy, i keď nikdy nedal súhlas na to, aby tam deti chodili. Maloletý A. sa opakovane vyjadril, že chce navštevovať gymnázium v I. a chce aby za ním matka chodila. Gymnázium v I. je voľbou maloletého, pričom matka nie je ochotná jeho voľbu prijať, podáva na otca trestné oznámenia a maloletého manipuluje. Otec poukázal na posudok psychológa C. N. v ktorom uviedol, že rola otca je v živote detí veľmi dôležitá a chlapci sa identifikujú viac s otcom. Maloletý A. sa sám vyjadril, že chce byť s oboma rodičmi, i s bratom a chce navštevovať gymnázium v I., pretože podľa toho čo vie, je to dobrá škola. Striedavú starostlivosť by veľmi nechcel, radšej by chcel zostať v I.. Podľa názoru otca vyhovenie návrhu matky by malo dlhodobu negatívne vplyvy na prežívanie oboch maloletých detí, keďže by sa zúžila prítomnosť otca v ich živote na dva víkendy v mesiaci, takáto úprava jeho styku s maloletým A. nie je v najlepšom záujme dieťaťa, keď deti sú na otca naviazané a nevedia si predstaviť, že by s otcom boli len tak krátko. Otec navrhol, aby súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C. m. p.“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C. s. p.“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 C. s. p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 362 C. m. p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré je možné začať bez návrhu.

7. Posudzovaný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, doručený súdu dňa 05.09.2024, bol podaný v priebehu odvolacieho konania o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 26.06.2024, č.k. 12P/38/2023-837, ktorým boli zamietnuté návrhy otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, na nahradenie súhlasu matky s návštevou a plnením dochádzky maloletého A. na I. A., I. XX, I. a s návštevou maloletého C. v O. cirkevnej základnej škole, P. X, I. a na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nahrádza súhlas matky s návštevou a plnením školskej dochádzky maloletého A. na I. A., I. XX, I..

8. Z hore uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie (§ 325 C.s.p.), pričom podľa § 2 ods. 1 C.m.p. predstavuje § 362 C.m.p. výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie kreovanej v sporovom konaní. Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Využitie predmetného ustanovenia odvolacím súdom by z hľadiska aplikácie malo prichádzať do úvahy len ako ultima ratio, t.j. ako posledné možné riešenie. Rovnako prísne by mal súd hodnotiť aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ je podaný v štádiu odvolacieho konania.

9. Odvolací súd v nadväznosti na posudzovaný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, podaný v priebehu odvolacieho konania, ako ďalšiu podstatnú skutočnosť zdôrazňuje, že ust. § 362 C.m.p. sa vzťahuje na situácie, kedy odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie a kedy je návrh účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v priebehu takéhoto odvolacieho konania. Uvedené vyplýva z toho, že odvolací súd je povinný pri návrhu účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania hodnotiť a prihliadať práve na to, či účel sledovaný takýmto návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť samotným meritórnym rozhodnutím o odvolaní; uvedené znamená, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podaný v priebehu odvolacieho konania, musí mať priamy súvis s konaním o veci samej.

10. Pri posudzovaní a rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného v odvolacom konaní, nemohol odvolací súd nezohľadniť, že o odvolaní otca podaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 26.06.2024, č.k. 12P/38/2023-837, Krajský súd v Trnave meritórne rozhodol rozsudkom vyhláseným dňa 16.10.2024, ktorého písomné vyhotovenie aktuálne vypracováva, a ktorý bude následne prostredníctvom súdu prvej inštancie doručovaný účastníkom konania. Dôsledkom uvedeného je stav, že účel sledovaný posudzovaným návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, podaným v odvolacom konaní, bol dosiahnutý samotným meritórnym rozhodnutím. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd bez ďalšieho zaoberania sa a skúmania splnenia formálnych a vecných predpokladov požadovaných zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, podaný v priebehu odvolacieho konania, ako nedôvodný zamietol.

11. O trovách konania rozhodol súd v rozhodnutí, ktorým konanie končí (§ 2 ods.1, § 58 C.m.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).